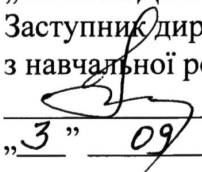

Міністерство освіти і науки України
Відокремлений структурний підрозділ
«Уманський фаховий коледж технологій та бізнесу
Уманського національного університету садівництва»

Циклова комісія гуманітарних дисциплін

„ЗАТВЕРДЖУЮ”

Заступник директора
з навчальної роботи

 Н. Николіук
„3” 09 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОСНОВИ ПРАВОЗНАВСТВА

Напрямок підготовки 14 Електрична інженерія

Спеціальність 141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка

Відділення Загально-технічних спеціальностей

Умань – 2024 рік

Робоча програма з навчальної дисципліни «Основи правознавства» для студентів за напрямом підготовки «Електрична інженерія», спеціальності «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка» .

Розробник: Менчинська В.В., викладач правових дисциплін, викладач вищої категорії

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії гуманітарних дисциплін.

Протокол № 1 від 29 серпня 2024 року

Голова циклової комісії

Таміла КОВТУН

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів - 1	<i>Галузь знань</i>	Нормативна / за вибором	
	<i>Напрямок підготовки</i> 14 Електрична інженерія		
Модулів - Загальна кількість годин – 90	<i>Спеціальність</i> 141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	<i>Рік підготовки</i>	
		2024-й	- й
		<i>Семестр</i>	
		1-й	- й
		<i>Лекції</i>	
Тижневих годин для денної форми навчання: 3 аудиторних – 42 самостійної роботи студента – 48	<i>Освітньо-кваліфікаційний рівень:</i> Фаховий молодший бакалавр	30 год.	год.
		<i>Практичні, семінарські</i>	
		12 год.	год.
		<i>Лабораторні</i>	
		год.	год.
		<i>Самостійна робота</i>	
		48 год.	год.
		<i>Індивідуальні завдання:</i> год.	
		<i>Вид контролю:</i> залік	

Мета, завдання навчальної дисципліни «Основи правознавства», компетентності та очікувані результати навчання

Програма з навчальної дисципліни «Основи правознавства» призначена для студентів закладів фахової передвищої освіти неюридичних спеціальностей.

В умовах проведення економічної і правової реформ, удосконалення правових інститутів незалежної України, поглиблення демократії, укріплення правових гарантій реалізації та захисту прав і свобод громадян особливого значення набуває формування у сучасного студента високого рівня юридичної обізнаності, правосвідомості та активної суспільної позиції, яка базується на ретельному знанні нормативних актів та правових механізмів захисту інтересів людини у державі.

Ця мета повинна бути досягнута незалежно від професійної спрямованості навчання, вона є невід'ємною частиною сучасної освіти за будь-якою спеціальністю і повинна складати один із обов'язкових елементів підготовки висококваліфікованого фахівця.

Предметом навчальної дисципліни є сукупність суспільних відносин, які складаються в процесі дослідження загальних закономірностей еволюційного розвитку правових систем, галузей та інститутів права, аналіз джерел права, усвідомлення студентами нерозривності європейсько-правової та світової традицій, яка має беззастережний вплив на формування правової системи України.

Курс «Основи правознавства» спрямований на формування та поглиблення уяви сучасної молодोї людини, яка здобуває базові знання за будь-яким фахом, про принципи взаємодії людини та держави, людини та суспільства, на надбання практичних навичок, застосування отриманих знань у реальному житті. Результатом оволодіння студентом базовими знаннями курсу повинно стати формування у молодої людини правосвідомості та навичок правомірної поведінки.

Метою навчальної дисципліни „Основи правознавства” є засвоєння студентами основних теоретичних положень і понять національного права України, розуміння ними Конституції та чинного законодавства України, закономірностей побудови правової держави, формування у них високого рівня правової свідомості та правової культури, вміння тлумачити і правильно застосовувати нормативно-правові акти у практичній діяльності, грамотно оцінювати юридичні факти, вільно орієнтуватися у сучасному правовому полі.

Завдання курсу “Основи правознавства” як навчальної дисципліни передбачає вивчення основних положень теорії держави та права, конституційних засад української держави та методів державного управління, головних інститутів адміністративного, кримінального, цивільного, трудового, сімейного та інших галузей українського права.

Вирішення практичних завдань із різних галузей правових знань допоможе студенту навчитись швидко розв'язувати складні ситуації із якими він може зустрітись у професійному та особистому житті.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувач освіти оволодіває такими компетентностями та набуває таких результатів навчання:

Загальні компетентності:

ЗК01. Здатність вчитися, здобувати, застосовувати нові знання, уміння та навички для професійного та особистісного розвитку.

ЗК02. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК05. Здатність працювати самостійно та в команді, виявляти та вирішувати проблеми.

ЗК06. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК07. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК08. Здатність виконувати професійні обов'язки із дотриманням вимог правил охорони праці та безпеки життєдіяльності, електробезпеки, виробничої санітарії та охорони навколишнього середовища.

Результати навчання:

РН1. Отримувати і застосовувати нові знання, уміння, навички для професійного та особистісного розвитку.

РН2. Пояснювати та формулювати загальну і професійну інформацію державною мовою при усному спілкуванні та письмовому її оформленні.

РН5. Уміти працювати самостійно та в команді, виявляти та вирішувати проблеми.

РН7. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, вміти їх реалізовувати, впроваджувати цінності громадянського суспільства, верховенства права, захищати права і свободи громадянина України.

Структура навчальної дисципліни

[illegible]

Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Загальне вчення про державу.	2
2.	Сутність, типи і форми держави.	2
3.	Загальне вчення про право.	2
4.	Основи конституційного права.	2
5.	Основи адміністративного права.	2
6.	Основи цивільного права.	2
7.	Загальні положення про зобов'язання, правочин, договір.	2
8.	Основи трудового права. Трудовий договір.	2
9.	Порядок укладання та розірвання трудового договору.	2
10.	Робочий час і час відпочинку. Право на відпустку.	2
11.	Основи кримінального права.	2
12.	Загальні положення сімейного права України.	4
13.	Загальні положення нотаріату України.	2
14.	Основи фінансового права.	2
	Разом	30

Теми семінарсько – практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Загальна теорія держави і права: сутність, функції, принципи.	2
2.	Загальні положення конституційного та адміністративного права.	2
3.	Характеристика окремих видів договорів.	2
4.	Загальні засади трудового права.	2
5.	Особливості сімейних правовідносин. Шлюб.	2
6.	Особливості фінансового права і законодавства.	2
	Разом	12

Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Не передбачено навчальним планом		

Самостійна робота

Самостійна робота студента – це діяльність, яку здобувачі виконують самостійно під методичним керівництвом і контролем викладача без його прямої участі. Самостійна робота спрямована на більш глибоке вивчення студентами важливих питань навчальної програми курсу.

Формами самостійної роботи студентів при вивченні дисципліни є:

- підготовка до семінарських, практичних занять, контрольних робіт (опрацювання лекційного матеріалу, законодавчих та інших нормативних матеріалів (вивчення відповідних положень Конституції України, Цивільного, Сімейного кодексів України, КЗпП України тощо), навчальної літератури, спеціальних джерел тощо);
- виконання індивідуальних завдань (написання рефератів, контрольних робіт, доповідей і повідомлень для виступів на заняттях);
- опанування матеріалу, що винесений цілком на самостійне опрацювання згідно з робочою програмою;
- написання контрольних робіт;
- підготовка до заліку.
- опрацювання тестів.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Загальне вчення про державу.	2
2.	Сутність, типи і форми держави.	2
3.	Загальне вчення про право.	4
4.	Основи конституційного права.	4
5.	Основи адміністративного права.	4
6.	Основи цивільного права.	4
7.	Загальні положення про зобов'язання, правочин, договір.	4
8.	Основи трудового права. Трудовий договір.	2
9.	Порядок укладання та розірвання трудового договору.	4
10.	Робочий час і час відпочинку. Право на відпустку.	4
11.	Основи кримінального права.	4
12.	Загальні положення сімейного права України.	4
13.	Загальні положення нотаріату України.	2
14.	Основи фінансового права.	4
	Разом	48

Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання з навчальної дисципліни, такі як доповіді, реферати, повідомлення, есе, контент-аналіз правових документів, які виконуються під час самостійної роботи та інші види індивідуальних завдань, запропонованих викладачем, сприяють більш поглибленому вивченню студентами теоретичного матеріалу, формуванню вмінь використання знань для вирішення відповідних практичних завдань.

Види індивідуальних завдань з навчальної дисципліни «Правознавство» визначаються робочим навчальним планом. Терміни подачі, виконання і захисту індивідуальних завдань визначаються графіком, який розробляє викладач. Індивідуальні завдання виконуються студентами самостійно із забезпеченням необхідних консультацій з окремих питань з боку викладача. Наявність позитивних оцінок, отриманих студентами за індивідуальні завдання, є необхідною умовою допуску до семестрового контролю з даної дисципліни.

Теми рефератів, повідомлень

1. Теорії походження держави.
2. Теорія розподілу влад.
3. Правомірна поведінка, правопорушення, юридична відповідальність.
4. Конституція України – основний закон держави.
5. Правові засади громадянства: поняття, підстави набуття та припинення.
6. Верховна Рада України — єдиний орган законодавчої влади в державі.
7. Правовий статус Президента України.
8. Поняття, принципи і система місцевого самоврядування.
9. Основні ознаки та принципи правосуддя в Україні.
10. Система судів загальної юрисдикції.
11. Трудовий контракт як особлива форма трудового договору.
12. Порядок укладання трудового договору.
13. Підстави розірвання трудового договору за ініціативою працівника.
14. Підстави розірвання трудового договору за ініціативою власника або уповноваженого ним органу.
15. Адміністративні стягнення: поняття та види.
16. Поняття адміністративного проступку.
17. Порядок притягнення до адміністративної відповідальності.
18. Правоздатність та дієздатність громадян як суб'єктів цивільного права.

- 19.Юридичні особи як суб'єкти цивільного права.
- 20.Поняття і елементи зобов'язання.
- 21.Цивільно-правові договори: поняття і види.
- 22.Договір позики.
- 23.Поняття шлюбу. Порядок, умови укладення та припинення шлюбу.
Шлюбний контракт.
- 24.Поняття й ознаки злочину.
- 25.Співучасть у злочині.
- 26.Відповідальність у кримінальному праві.
- 27.Обставини, які пом'якшують та обтяжують кримінальну відповідальність.
- 28.Бюджетна система та бюджетний процес.
- 29.Поняття та види податків.

Методи навчання

При викладанні даної дисципліни застосовуються методи:

- словесні (розповідь, пояснення, бесіда, лекція);
- наочні (демонстрація, ілюстрація, спостереження);
- практичні (розв'язування задач, вирішення ситуаційних вправ);
- логічно-пізнавальні (аналіз, синтез, індукція, дедукція);
- проблемного викладання (проблемно-інформаційний, частково-пошуковий, дослідницький);
- інтерактивні методи (ділова гра, диспут, „мозковий штурм”, «мікрофон», незакінчені речення та інші);
- методи самостійної роботи, творчі тощо.

Методи контролю

У процесі вивчення навчальної дисципліни використовуються наступні види контролю:

- Поточний - здійснюється на семінарських заняттях. За змістом він включає перевірку розуміння та запам'ятовування студентом навчального матеріалу, який охоплюється темою лекційного та семінарського заняття, умінь самостійно опрацьовувати нормативно-правові акти та навчально-методичну літературу, здатність осмислити зміст вивчаємої теми, умінь публічно чи письмово представити певний матеріал, а також завдань самостійної роботи
- Усний контроль у вигляді індивідуального та фронтального опитування.
- Усна співбесіда методом «нескінченний ланцюжок».
- Підсумковий контроль у вигляді письмової комплексної контрольної роботи, яка охоплює матеріал певних правових тем; самостійних письмових робіт; правових диктантів; поточного та підсумкового тестування.

Критерії оцінювання

Основними функціями оцінювання навчальних досягнень студентів є:

- **контролююча**, що передбачає визначення рівня досягнень окремого студента (групи), виявлення рівня готовності до засвоєння нового матеріалу, що дає змогу викладачу відповідно планувати і викладати навчальний матеріал;
- **навчальна**, що зумовлює таку організацію оцінювання навчальних досягнень студентів, коли його проведення сприяє повторенню, уточненню і систематизації навчального матеріалу, вдосконаленню підготовки студента;
- **діагностико - коригуюча**, що допомагає з'ясувати причини труднощів, які виникають в студента під час навчання, виявити прогалини у знаннях і вміннях та коригувати його діяльність, спрямовану на усунення недоліків;
- **стимулюючо-мотиваційна**, що визначає таку організацію оцінювання навчальних досягнень студентів, коли його проведення стимулює бажання поліпшити свої результати, розвиває відповідальність та сприяє змагальності студентів, формує мотиви навчання;
- **виховна**, що передбачає формування вміння відповідально й зосереджено працювати, застосовувати прийоми контролю і самоконтролю, розвиток позитивних якостей особистості: працелюбності, активності, акуратності та інших.

При визначенні навчальних досягнень студентів аналізу підлягають:

- характеристики відповіді студента: елементарна, фрагментарна, неповна, повна, логічна, доказова, обґрунтована, творча;
- якість знань, правильність, повнота, осмисленість, глибина, гнучкість, дієвість, системність, узагальненість, міцність;
- ступінь сформованості загально-навчальних та предметних умінь і навичок;
- рівень оволодіння розумовими операціями: вміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, абстрагувати, узагальнювати, робити висновки тощо;
- досвід творчої діяльності (вміння виявляти проблеми, формулювати гіпотези, розв'язувати проблеми);
- самостійність оцінних суджень.

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти:

«Відмінно» - оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких навчальний матеріал відтворюється в повному обсязі. Здобувач освіти активно працює протягом усього курсу і показує при цьому високий рівень володіння теоретичними знаннями і практичними вміннями, відповідь його правильна,

обґрунтована, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення навчального матеріалу, здатний висловити власне ставлення до альтернативних міркувань з конкретної проблеми, проявляє вміння здійснювати зв'язок теоретичних занять з практичними і реалізувати міжпредметні зв'язки. Практичне завдання виконане правильно, як з використанням типового алгоритму, так і за самостійно розробленим алгоритмом.

«Добре» - оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких відтворюється незначна частина навчального матеріалу. Здобувач освіти виявляє достатній рівень володіння теоретичним матеріалом і практичним вмінням з певними неточностями та недоліками, достатньо проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати матеріал.

«Задовільно» - оцінюється завдання, що містить відповіді в яких виявляється середній рівень володіння теоретичними знаннями, розуміння навчального матеріалу, а також практичних вмінь. Здобувач освіти в цілому оволодів суттю питань з даної теми, намагається аналізувати факти та події, робити певні конкретні висновки, недостатньо проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати матеріал, виявляє недостатній рівень поінформованості у практичному застосуванні.

«Незадовільно» - оцінюється завдання, що не виконане або містить відповіді на рівні елементарного відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, фрагментів навчального матеріалу. Здобувач освіти відтворює незначну частину навчального матеріалу, викладає його уривчастими реченнями, безсистемно, відсутні висновки, узагальнення. Під час відповіді здобувач освіти допускає суттєві помилки, які не здатен виправити після коригуючих запитань, рівень володіння теоретичними знаннями і практичним вмінням не задовольняє мінімальні критерії. Обов'язкове складання повторного заліку.

Методичне забезпечення

1. Навчальна програма.
2. Робоча програма.
3. Зміст навчальної дисципліни.
4. Конспект (план-конспект) лекцій.
5. Методичні рекомендації з підготовки до семінарських (практичних) занять.
6. Перелік практичних завдань на семінарські (практичні) заняття.
7. Завдання до самостійної та індивідуальної роботи студентів.
8. Методичні рекомендації з підготовки індивідуальних завдань.
9. Перелік контрольних питань.
10. Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів.

Рекомендована література

Основна
Нормативно-правові акти

1. Конституція України від 28.06.1996 року № 254к/96-ВР.
2. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 № 2341-III.
3. Кодекс законів про працю України від 10.12.1971 року № 322-VIII.
4. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 року № 8073-X.
5. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 року № 435-IV.
6. Сімейний кодекс України від 10.01.2002 року № 2947-III.

Підручники, навчальні посібники

Базова:

1. Правознавство: Підручник для студентів ВНЗ/ Кол. авторів. Черкаси, 2019. 686 с.
2. Основи права: підручник / В.Д. Гапотій, О.А. Слишик.- 2-ге вид. Із змінами та доп. Мелітополь: Видавництво МДПУ ім. Б. Хмельницького, 2019. 882 с.
3. Правознавство: навчальний посібник, за заг. ред. С.В. Петкова. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2020. 360 с.
4. Логвінова М. Основи правознавства [Текст]: навч. посіб. /М.Логвінова, В.Кафарський. –К.: Центр навчальної літератури, 2005, -568с.
5. Основи правознавства [Текст]: навч. посіб. / За заг. ред. П.І. Гнатенко. – К.: Юридична книга, 2004. -320с.
6. Основи правознавства [Текст]: навч. посіб. / Під загальною ред. В.П. Пастухова. –К.: Алерта. 2005. -377с.
7. Правознавство [Текст]: підруч. / За ред. В. В. Коpecьчикова. – 7-е вид., стер. – К.: Юрінком Інтер, 2003. – 736 с.

Допоміжна:

1. Теорія держави та права : навч. посіб. / [Є. В. Білозоров, В. П. Власенко, О. Б. Горова, А. М. Завальний, Н. В. Заяць та ін.] ; за заг. ред. С. Д. Гусарєва, О.Д. Тихомирова. К.:НАВС, Освіта України, 2017.320 с.
2. Тополевський Р. Б., Федіна Н. В. Теорія держави і права: навч. посібник. Львів: ЛьвДУВС, 2020. 268 с.
3. Теорія держави і права : підручник / В. М. Марчук, Л. В. Ніколаєва, Т. О. Гуржій та ін. ; за заг. ред. Л. В. Ніколаєвої, Т. О. Гуржія. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. 424 с.
4. Конституційне право України :Підручник. 11-е видання: (присвячене 30-ій річниці заснування юридичного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет») перероблене та доповнене. Ужгород :РІК-У, 2023. 536 с.

5. Цивільне право (загальна частина) : навч. посібник / О.В. Кіріяк, Ю.П. Пацурківський, М.М. Гудима-Підвербецька. Чернівці : Чернівець. нац.. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. 304 с.
6. Цивільне право. Загальна частина : навч. посіб. / [О. Є. Аврамова, А. С. Горбенко, Н. О. Горобець та ін.] ; за заг. ред. С. О. Сліпченка, О. Л. Зайцева ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків : ХНУВС, 2022. 332 с.
7. Сімейне право України: підручник / за ред. А. О. Дутко. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2018. 480 с.
8. Сімейне право України: навчальний посібник / М.М. Дякович. Харків : ЕКУС, 2022. 416 с.
9. Трудове право України: підручник (за ред. проф. О. М. Ярошенко). Харків: Вид-во 2022. 376 с.
10. Трудове право України: навчальний посібник / кол. авторів; за ред. В. О. Кучера. Львів: ЛьвДУВС, 2017. 564 с.
11. Адміністративне право України. Повний курс: підручник. / Галуцько В., Діхтієвський П. Кузьменко О., Стеценко С. та інші. Херсон: ОЛДФІПЛЮС, 2018, 446 с.

Інформаційні ресурси

1. <http://portal.rada.gov.ua> - Офіційний веб-сайт Верховної Ради України.
2. <http://kmu.gov.ua> - Офіційний веб-сайт Кабінету Міністрів України.
3. <http://ccu.gov.ua> - Офіційний веб-сайт Конституційного Суду України.
4. <http://president.gov.ua> - Офіційний веб-сайт Президента України.
5. <http://www.nau.ua> - Інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ)».
6. <http://www.konspect.com> - Навчальний портал «Готуємось до занять»
7. <http://www.osvita.org.ua/> - Освітній портал
8. <http://student.pp.ua/load> - Студентський портал України
9. <http://studrada.com.ua/libonline> - Центральний юридичний портал України